

PREVENČÍ PROTI ZA(PŘE)DLUŽENOSTI

Každý se dnes může ocitnout v tíživé finanční situaci. Již od dětství každý chápe princip fungování trhu, nákupu a moci peněz. V oblasti zadluženosti je hned po seniorech nejohroženější skupinou mládež, protože se o finanční gramotnost nezajímá. Tento leták by Vám měl alespoň v základech nastínit čeho se vyvarovat a na co si dát pozor, když už se rozhodnete zadlužit.

- nejlepší prevencí proti zadluženosti je mít řádně sestavený měsíční rozpočet, kdy VÝDAJE nesmí přesáhnout PŘÍJMY. Pokud zjistíte, že měsíční výdaje jsou vyšší než příjmy, je třeba se zamyslet, co můžete ve svém měsíčním rozpočtu postrádat.
- pokud máte možnost navýšit své příjmy, udělejte to!
- rozdělte své výdaje na nutné (nájem, energie, poplatky u lékaře atd.) a vedlejší, které můžete omezit (oblečení, cestování, návštěvy restaurací apod.). Po odečtení všech výdajů by mělo zůstat 20%.

Pokud i přesto se rozhodnete si vzít půjčku (zadlužit se), zkuste si odpovědět na následující otázky:

- Potřebuji si půjčit peníze?
- Není v mém okolí někdo, kdo by mi mohl půjčit bezúročně?
- Jsem schopen/na si na věc našetřit, i když si ji tak koupím za delší dobu?

- Mám dostatečný příjem na to, aby po odečtení splátky mi zbylo ještě na živobytí?
- Má věc, na kterou si chci půjčit, delší životnost, než je doba jejího splácení?

Vzít si úvěr s sebou nese jistá rizika a hlavně obrovskou míru zodpovědnosti. Ve chvíli, kdy zjistíte, že nejste schopni splácet, Vás čeká dlouhodobé běhání po bankách a vyjednávání s nimi. A zpravidla banka není povinna Vám umožnit snížení splátek a není povinna přistoupit na vyjednávání s Vámi.

Proto pro tyto případy byste měli mít dostatečnou finanční rezervu, která se dá na určitý čas použít pro splácení úvěru. Tato rezerva by měla být uložena na účtu, ze kterého není problém ji kdykoliv vybrat.

Každý by měl ze svého platu šetřit minimálně 10 – 15 % a to tak dlouho, aby se vytvořila rezerva na 6 měsíců dopředu.

Každá banka a nebankovní společnost je povinna poskytnout úvěrovou smlouvu domů k prostudování. Nejste povinni ji okamžitě na místě podepsat.

TATO PRAXE JE BOLESTIVÁ A VYŽADUJE VELKÉ SEBEZAPŘENÍ, ALE TAKOVÝMTO ZODPOVĚDNÝM SPOŘENÍM ZAMEZÍTE DALŠÍM SOUDNÍM, EXEKUČNÍM ČI INSOLVENČNÍM TAHANICÍM, KTERÉ PRO VÁS MOHOU BÝT LIKVIDAČNÍ!

Podle čeho vybírat svého věřitele?

Doporučujeme vám, abyste byli pečliví. Nepůjčujete si jenom peníze, ale zavazujete se bance, se kterou budete komunikovat několik let. Budete s ní komunikovat nejen v pozitivních věcech, jako je dřívější umožnění úvěru, ale i o negativních věcech, především o problému se splácením.

○ vybírejte věřitele podle Vašeho požadovaného produktu, ne produkt podle věřitele!

- raději hledejte známá jména, která jsou na trhu dlouho
- velice nebezpečné jsou nebankovní společnosti inzerující v novinách
- jednejte vždy osobně, než prostřednictvím internetu či telefonu
- veledůležitým kritériem je profesionalita, odbornost a vzdělanost věřitele
- důležité informace vám musí být sděleny ve fázi rozhodování se o úvěru. Pokud jsou zmíněny těsně před podpisem smlouvy, **ZBYSTŘETE !**
- neorientujte se podle výše úroku. Úrok není zpravidla tím rozhodujícím prvkem, co ovlivňuje výši splátek. Náklady půjčky se navyšují o poplatky, smluvní pokuty a jiné
- důležitým ukazatelem je RPSN (roční procentní sazba nákladů), což je nejpřesnější ukazatel, který umožňuje posoudit výhodnost půjčky. Znamená to, o kolik vás bude půjčka ročně stát.

UDĚLEJTE SI MALÝ TEST:

Odkládejte si stranou předpokládanou měsíční splátku po dobu minimálně tří měsíců.

Pokud to dokážete, zjistíte dvě věci:

- že jste schopni s velkou pravděpodobností půjčku splácet
- že jste schopno šetřit, tak si možná ani nemusíte půjčovat a platit drahé úroky

..... A NAKONEC PŘÍKLAD Z PRAXE:

Žiju sám, jsem zaměstnaný a můj čistý příjem činí 14 300 Kč (no jo, já vím, žádná sláva). Za nájem včetně energií a odpadu platím 4 800 Kč, za televizi, internet a mobil 800 Kč, za jízdné 550 Kč, za stavební spoření a životní pojistku 1 500 Kč, za jídlo, oblečení, hygienické potřeby 4 000 Kč. Zbývá 2 650 Kč, což znamená, že moje měsíční splátka vč. úroků se může pohybovat kolem 2 000 Kč.

Žádná seriózní banka ovšem klientovi s tak napjatým rozpočtem peníze nepůjčí. Zbývá mi proto jen nebankovní půjčka s velkým rizikem. A stačí, abych onemocněl nebo přišel o práci a rázem se ocitnu ve velkých potížích.

Důležité internetové odkazy:

www.financnitisen.cz
www.financnivzdelavani.cz
www.pomocsdluhy.cz
www.obcanskeporadny.cz

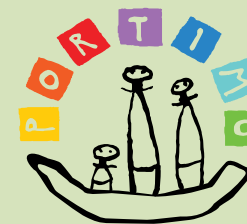
Občanská poradna Nové Město na Moravě Vratislavovo náměstí 12 (poliklinika)

telefon: +420 566 616 121
mobil: +420 731 487 284
+420 733 510 693

Provozní doba:

Po 8:00 – 12:00 12:30 – 17:00
St 8:00 – 12:00 12:30 – 17:00
Pá 8:00 – 12:00

op@portimo.cz
www.portimo.cz

Občanská poradna Bystřice nad Pernštejnem Zahradní 580 (budova polikliniky)

telefon: +420 566 688 227
mobil: +420 731 487 284
+420 733 510 693

Provozní doba:

Út 8:00 – 12:00 12:30 – 14:30
Čt 8:00 – 12:00 12:30 – 17:00

PREVENČÍ PROTI ZA(PŘE)DLUŽENOSTI

